

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Cdo/294/2014
Identifikačné číslo spisu:	7511209100
Dátum vydania rozhodnutia:	16.12.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivan Machyniak
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:7511209100.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne G., bývajúcej v L., v dovolacom konaní zastúpenej JUDr. Vladimírom Kucharčíkom, advokátom so sídlom v Košiciach, Štefánikova 40, proti žalovaným 1/ H., bývajúcemu v L., 2/ G., bývajúcej v L., v dovolacom konaní zastúpených JUDr. Jozefom Vaškom, advokátom so sídlom v Košiciach, Szakkayho 1, o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy a o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, vedenej na Okresnom súde Košice - okolie pod sp. zn. 17 C 82/2011, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 30. mája 2013 sp. zn. 5 Co 233/2012, takto

rozhodol:

Dovolanie žalobkyne o d m i e t a.

Žalovaným nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

Okresný súd Košice okolie (ďalej len „súd prvého stupňa“) rozsudkom z 11. júna 2012 č.k. 17 C 82/2011-192 rozhodol tak, že žalobu žalobkyne na určenie neplatnosti kúpnej zmluvy a o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, zapísaným na LV č. XX, katastrálne územie L., zamietol. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že sa nestotožnil s tvrdením žalobkyne, podľa ktorého kúpnu zmluvou zo 7. augusta 2001 bol zastretý iný právny úkon - poskytnutie pôžičky synovi žalobkyne, a že následne malo dôjsť k spätnému prevodu predmetu kúpnej zmluvy na žalobkyňu. Poukázal na skutočnosť, že z obsahu kúpnej zmluvy nevyplýva, že žalovaní mali povinnosť spätného prevodu a nie sú v nej uvedené ani okolnosti podmieňujúce túto povinnosť. Mal za to, že žalobkyňa vedela, aký obsah predmetná kúpna zmluva má. K obsahu kúpnej zmluvy uviedol, že nevzbudzuje žiadne pochybnosti o tom, čo účastníci sledovali a žiadne jej pojmoslovie nemožno vykladať inak, než ako bolo napísané. Zdôraznil, že ak žalobkyňa mala vnútornú výhradu o navrátení vlastníctva, ktorú ale nikdy ústne a ani písomne nevyjadrila, potom žalovaní nemali možnosť sa o nej dozvedieť. Uzavrel, že z hľadiska záveru o obsahu prejavenej vôle je vnútorná výhrada nepodstatná. Podstatné je iba to, čo možno objektívnymi hľadiskami hodnotiť, teda to, aká vôľa bola skutočne prejavená.

O dovolaní žalobkyne rozhodol Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 30.

mája 2013, sp. zn. 5 Co 233/2012 tak, že napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil (§ 219 ods. 1 O. s. p.). Uviedol, že súd prvého stupňa úplne zistil skutkový stav veci, správne vec právne posúdil a že odôvodnenie jeho rozhodnutia má podklad v zistenom skutkovom stave, preto sa s jeho odôvodnením v celom rozsahu stotožňuje (§ 219 ods. 2 O. s. p.). Doplnil, že v čase uzavretia kúpnej zmluvy, žalobkyňa jednoznačne vedela, aké následky nastanú po vklade vlastníckeho práva v prospech žalovaných. Výhrady ku kúpnej zmluve nemala a privedený stav účastníci konania rešpektovali. Nestotožnil sa so žalobkyňou tvrdenými dôvodmi odvolania spočívajúcimi v tom, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a ani s tým, že súd prvého stupňa na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podala včas dovolanie žalobkyňa. Navrhla napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Dovolanie odôvodnila dovolacím dôvodom uvedeným v ustanovení § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p., ktorý konkretizovala vadami konania podľa § 237 písm. f/ O. s. p. (t.j. účastníkom konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom). Uviedla, že za odňatie možnosti konať pred súdom považuje skutočnosť, že odvolací súd nedal presvedčivú a jasnú odpoveď na podstatné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, ako aj to, že nereagoval na podstatné odvolacie námietky. Rozhodnutie odvolacieho súdu je tak podľa žalobkyne nepreskúmateľné. Žalobkyňa vo svojom dovolaní poukázala aj na rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky vzťahujúce sa k fakultatívnej možnosti odvolacieho súdu na „zjednodušené odôvodnenie“ podľa § 219 ods. 2 O. s. p.

Žalovaní vo vyjadrení k dovolaniu žalobkyne uviedli, že sa v celom rozsahu stotožňujú s rozsudkom odvolacieho súdu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), riadne zastúpený (§ 241 ods. 1 O. s. p.), skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O. s. p.), a bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.) dospel k záveru, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, voči ktorému takýto opravný prostriedok nie je prípustný, preto ho treba odmietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky posúdil prípustnosť dovolania žalobkyne podľa právneho stavu účinného ku dňu podania dovolania, teda ku dňu 8. augusta 2013.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

Podmienky prípustnosti dovolania proti rozsudku odvolacieho súdu sú upravené v ustanovení § 238 O. s. p. a § 237 O. s. p.

V zmysle ustanovenia § 238 O. s. p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1 O. s. p.) alebo rozsudok, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O. s. p.), alebo rozsudok potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd v jeho výroku vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a (§ 238 ods. 3 O. s. p.).

V danej veci rozsudok odvolacieho súdu nevykazuje znaky rozsudku uvedeného v § 238 ods. 1 až 3 O. s. p., pretože nejde o zmeňujúci, ale o potvrdzujúci rozsudok. Rozhodnutiu odvolacieho súdu nepredchádzalo rozhodnutie dovolacieho súdu obsahujúce právny názor v tejto veci. Nejde ani o rozsudok, vo výroku ktorého by odvolací súd vyslovil, že je dovolanie proti nemu prípustné a nejedná sa ani o rozsudok, ktorým by bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ktorým by súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4. Dovolanie preto podľa

týchto zákonných ustanovení prípustné nie je.

S prihladením na ustanovenie § 242 ods. 1 O. s. p. ukládajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihladiť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O. s. p. (či už to účastník namietala alebo nie) neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O. s. p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O. s. p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku či uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou z procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdov, spôsobilosti účastníka, zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníkovi konať pred súdom a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom).

Dovolací súd však nezistil existenciu žiadnej podmienky prípustnosti dovolania uvedenej v tomto zákonnom ustanovení.

Pokiaľ žalobkyňa namietala nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu, dovolací súd pripomína, že právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva totiž aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05). Štruktúra práva na odôvodnenie rozsudku je rámcovo upravená v § 157 ods. 2 O. s. p. Táto norma sa uplatňuje aj v odvolacom konaní (§ 211 ods. 2 O. s. p.). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní však nemá (nemusí) odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamena, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania, z odôvodnenia rozhodnutia musia byť zrejmé všetky pre rozhodnutie podstatné skutočnosti objasňujúce skutkový a právny základ rozhodnutia (II. ÚS 76/07). Ustanovenie § 219 ods. 2 O. s. p., dáva odvolaciemu súdu možnosť vypracovania tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia. Tá je podmienená stotožnením sa so skutkovými aj právnymi dôvodmi rozhodnutia prvostupňového súdu v plnom rozsahu. V takomto prípade je postačujúce v odôvodnení skonštatovať správnosť dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti ďalšie dôvody.

V zmysle stanoviska občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 3. decembra 2015 nepreskúmateľnosť rozhodnutia môže len výnimočne zakladať prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O. s. p., a to ak písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu. O taký prípad však v preskúmvanej veci nešlo.

Súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol čoho sa žalobkyňa domáhala, aké stanovisko k prejednávanej veci zaujali žalovaní, podrobne uviedol zistený skutkový stav, opísal, ktoré dôkazy vykonal, a čo bolo nimi preukázané, neopomenul uviesť ani skutočnosti, ktoré považoval za nepreukázané, citoval príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka, ktorými sa riadil a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Ním prijaté právne závery podrobne vysvetlil. Rozhodnutie súdu prvého stupňa tak nemožno považovať za arbitrárne, svojvoľné, nezrozumiteľné, prípadne nepresvedčivé. Súd prvého stupňa podrobne uviedol, prečo považoval žalobu žalobkyne za nedôvodnú.

Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol ako vo veci rozhodol súdu prvého stupňa, opísal dôvody, ktoré viedli žalobkyňu k podaniu odvolania a uviedol aj vyjadrenia žalovaných k odvolaniu žalobkyne. V rozhodnutí (okrem iného) konštatoval, že sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením rozsudku súdu prvého stupňa a že ho považuje za správny. Na zdôraznenie správnosti dodal ďalšie dôvody a zároveň sa vyjadril k uplatneným dovolacím dôvodom. Odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu v kontexte s rozsudkom súdu prvého stupňa dalo odpoveď na relevantné otázky súvisiace s

predmetom konania, preto ho dovolací súd považuje za riadne zdôvodnené, a teda za presvedčivé. Okolnosť, že táto odpoveď žalobkyňu neuspokojuje neznamená, že odôvodnenie nespĺňa parametre zákonného rozhodnutia v zmysle § 157 ods. 2 O. s. p.; za odňatie možnosti konať pred súdom v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv, či požiadaviek žalobkyne.

Žalobkyňa preto neopodstatnene namietala, že odvolací súd jej odňal možnosť pred súdom konať v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p.

Dovolací súd nezistil ani existenciu žiadneho ďalšieho dôvodu obsiahnutého v taxatívnom výpočte uvedenom pod písmenami a/ až d/, e/ a g/ § 237 O. s. p. Dovolanie v tejto veci preto ani podľa týchto zákonných ustanovení prípustné nie je. Napokon žalobkyňa vady uvedené v týchto zákonných ustanoveniach ani nenamietala.

Keďže v preskúmvanej veci dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu nie je prípustné podľa § 238 ods. 1, 2, 3 O. s. p. a neboli zistené ani dôvody prípustnosti uvedené v § 237 O. s. p., Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobkyne ako neprípustné odmietol (§ 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. v spojení s § 243b ods. 5 veta prvá O. s. p.) bez toho, aby mohla byť preskúmaná vecná správnosť rozhodnutia odvolacieho súdu.

Len pre úplnosť Najvyšší súd Slovenskej republiky dodáva, že žalobkyňa označila ako dovolaním napadnuté aj uznesenie odvolacieho súdu z 18. júna 2013 sp. zn. 5 Co 233/2012, ktorým bolo rozhodnuté o trovách konania. Posudzujúc dovolanie podľa jeho obsahu zistil, že v dovolaní uvádza výlučne dôvody vzťahujúce sa na rozsudok odvolacieho súdu a že uvedené uznesenie navrhuje zrušiť pre prípad zrušenia rozsudku a to len preto, že úzko s rozsudkom súvisí. Dovolanie žalobkyne smerujúce proti rozsudku však bolo odmietnuté (nebolo zrušené). Najvyšší súd Slovenskej republiky sa preto „dovoláním“ žalobkyne proti uvedenému uzneseniu odvolacieho súdu nezaoberal.

Dovolací súd nepriznal žalovaným náhradu trov dovolacieho konania, ktoré pozostávali z odmeny ich právneho zástupcu za vyjadrenie k dovolaniu, nakoľko ich nepovažoval, vzhľadom na neprípustnosť dovolania, ako aj na jeho obsahovú stránku (konštatuje sa v ňom správnosť rozhodnutia odvolacieho súdu) za trovy potrebné na účelné bránenie práva (§ 142 ods. 1 v spojení s § 243b ods. 5 O. s. p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.